

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Using Activity-Based Learning to Develop the English Listening and Speaking Skills of Grade 4 Students

ระวีดาว ชุ่มมาลี^{1*}, ดุษฎี รังษีชัชวาล^{2**}, เกียรติชัย สายตาคำ^{3***}

Raweadao Chummalee^{1*}, Dusadee Rangseechatchawan^{2**}, Kiattichai Saitakham^{3***}

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

¹ Master of Education Program in Learning Management Science (English Language)

Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University

202 Chang Phuak Rd., Chang Phuak Sub-district, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai, 50300,
Thailand

^{2,3} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

^{2,3} Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

202 Chang Phuak Rd., Chang Phuak Sub-district, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai, 50300,
Thailand

รับบทความ: 6 ตุลาคม 2567 ปรับปรุงบทความ: 25 พฤศจิกายน 2567 ตอรับตีพิมพ์บทความ: 11 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนา
ความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนา

* ผู้เขียนหลัก

อีเมล: raweadaochum1987@gmail.com

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏเชียงใหม่)

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ประจักษ์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเพื่อการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน โรงเรียนบ้านป่าบงอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละความก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนรู้ล่าช้า สาเหตุเกิดจากขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก และไม่มีโอกาสใช้ภาษาในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ที่เน้นทฤษฎีมากเกินไปทำให้ขาดการฝึกปฏิบัติทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนา คือ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน และจากการสอบถามความคิดเห็น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) 2) ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ที่ได้รับการพัฒนา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.43) และ 3) ผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยเรียนรู้จากการแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง และการเล่นเกม

คำสำคัญ

แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the conditions and problems of learning management to develop the English Listening and Speaking Skills of Grade 4 Students, 2) develop an Activity-Based Learning Management Plan to develop the English Listening and Speaking Skills of Grade 4 Students, and 3) compare the results of the developing the English listening and Speaking Skills of Grade 4 Students before and after using Activity-Based Learning. The target group was 24 students of grade 4 students at Ban Pa Bong School, San Sai District, Chiang Mai Province in the first term of the academic year 2024. The experimental instruments consisted interview form, a questionnaire, an Activity-Based Learning lesson plan, and the English Listening and Speaking Skills Proficiency Test. The collected data were analyzed by

using percentage, mean, standard deviation, and percentage of progress. The finding revealed that 1) the suitable conditions and problems of learning management to develop the English Listening and Speaking skills of Grade 4 Students were found that most students were from the Tai Yai ethnic group and faced difficulties in English communication, which slowed their learning progress. The main causes included a lack of confidence, reluctance to express themselves, and limited opportunities to use the language in daily life. Overemphasis on theoretical learning resulted in insufficient practical training. The essential skills identified for development were English listening and speaking Skills by using Activity-Based Learning. According to the survey of opinions are about ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.48). 2) the suitability of developing an Activity-Based Learning Lesson Plan is about ($\bar{X}$ = 4.68, S.D.= 0.43). and 3) the developing of the English Listening and Speaking Skills of Grade 4 Students had higher scores than those before using Activity-Based Learning by Role play, Simulation Activities, and Play Games.

Keywords

Learning Management Plan, Activity-Based Learning, English Listening and Speaking Skills

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาผู้เรียนของประเทศไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยประเด็นสำคัญในการปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ และกำหนดสมรรถนะความสามารถในการสื่อสารเป็นหนึ่งในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทักษะการสื่อสารเปรียบเสมือนหัวใจของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยเน้นการมีส่วนร่วมทางภาษาให้มากที่สุด คือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการฟังและการพูดอย่างเป็นธรรมชาติจนเกิดทักษะ และนำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในการศึกษาขั้นสูงขึ้น

ความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากความสามารถทางภาษาอังกฤษเริ่มพัฒนาจากการฟังเป็นพื้นฐานและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ฟังกับ

ประสบการณ์ที่ออกมาเป็นภาษาพูด ซึ่งทักษะการฟังเป็นการรับสารหรือข้อมูลจากผู้พูด ผู้ฟังตีความและแปลความหมายสิ่งที่ได้ยิน และแสดงออกโดยการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำขอร้อง ส่วนทักษะการพูดเป็นทักษะการผลิตภาษา ผู้พูดต้องสื่อความหมายผ่านการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกออกมาเป็นคำพูด โดยการเน้นเสียงในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคเพื่อสื่อความหมาย ใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า และการเคลื่อนไหวของร่างกายเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการติดต่อสื่อสารอย่างราบรื่น (ชนกันันท์ เกตุดี, 2565, 29-33) จากหลักการดังกล่าว การจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้อง สามารถพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning: ABL)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning: ABL) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ ความสนใจ ความกระตือรือร้นและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจากการทำงานกลุ่ม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบ (ภุริ วงศ์วิเชียร, 2560, 49-60) และเป็นแนวการสอนที่มีความเหมาะสมมากในการนำมาใช้จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ไม่เน้นการท่องจำ แต่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการคิดจากการที่ได้ลงมือทำจริง ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ มีความสุขในการเรียนและมีทักษะภาษาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถใช้ภาษาเพื่อพูดสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจและถูกต้องเหมาะสม

สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านป่าบง ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ เน้นความสามารถในการสื่อสาร โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้งกำหนดรายวิชาซ่อมเสริมและจุดเน้นภาษาอังกฤษ โดยมีอาสาสมัครจากหน่วยงานต่าง ๆ มาร่วมจัดกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาให้กับนักเรียน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษยังคงมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา SAR ปีการศึกษา 2566) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีทั้งสัญชาติไทยและชาติพันธุ์ไทใหญ่ จึงมีปัญหาในการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยนักเรียนสัญชาติไทยเกิดความวิตกกังวล ไม่กล้าแสดงออกในการพูดภาษาอังกฤษ ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ อีกทั้งมีโอกาสน้อยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน แต่จะเรียนรู้ได้ช้ากว่านักเรียนที่เป็นสัญชาติไทย เนื่องจากใช้ภาษาไทใหญ่ในการสื่อสารผสมผสานกับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านทักษะการฟังและการพูดโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดบรรยากาศชั้นเรียนที่

เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้โดยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นความสนใจ มีความสุข สนุกสนาน และลดความวิตกกังวลต่อการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางของนักวิจัยหลายท่าน และได้สนใจในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ ภัทสร นรเหรียญ (2562, 40) ได้แก่ 1) ขึ้นทบทวนประสบการณ์ 2) ขึ้นกิจกรรม 3) ขึ้นสะท้อนความคิด 4) ขึ้นประเมินผล และ 5) ขึ้นประยุกต์ใช้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การแสดงบทบาทสมมติ 2) สถานการณ์จำลอง 3) เกมแองแมน 4) เกมล่าปรีปราณา 5) เกมบิงโก 6) เกมโยนเหรียญ 7) บอร์ดเกมกับลูกเต๋ายักษ์ และ 8) เกมโดมิโน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเพื่อการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ทบทวนวรรณกรรม

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านป่าบง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลและเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ใจ ค่านิยม มีความเป็นผู้นำของสังคมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านป่าบง เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เป็นแนวการสอนที่มีความเหมาะสมมากในการนำมาใช้จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ไม่เน้นการท่องจำ แต่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ และสร้างวินัยในการทำงาน

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สามารถจัดการเรียนการสอนโดยผ่านกิจกรรมซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสอนโดยใช้เกม การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง การสอนโดยการแสดงละคร การสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนค้นพบข้อเท็จจริงและเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากกระบวนการที่ใช้ครูเป็นผู้แนะนำผ่านการลงมือทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยและระดับความรู้ของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนมีจุดหมายในการเรียน

ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีรูปแบบขั้นตอนที่หลากหลาย สามารถเลือกใช้ขั้นตอนที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สนใจรูปแบบขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ ภัทรสร นรเหรียญ (2562) ดังนี้

- 1) ขั้นทบทวนประสบการณ์ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นสะท้อนความคิด 4) ขั้นประเมินผล และ 5) ขั้นประยุกต์ใช้

3. ความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ความหมายของความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ความสามารถทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง สามารถฟังเสียงคำศัพท์หรือประโยค แล้วเข้าใจความหมายสิ่งที่ฟัง จับประเด็นสำคัญและตอบคำถามได้ถูกต้อง พร้อมทั้งปฏิบัติตามคำสั่งได้ และสามารถออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้อง ใช้ภาษาพูดได้ตอบได้อย่างคล่องแคล่ว พร้อมทั้งแสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการพูดเหมาะสมกับสถานการณ์

ความสำคัญของความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

การฟังภาษาอังกฤษเป็นทักษะเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะต่อไป คือ การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งผู้ฟังจะต้องมีความสามารถเข้าใจคำพูดที่ผู้พูดพูดออกมา โดยการพิจารณาถึงจุดประสงค์รวมถึงสังคมวัฒนธรรมของผู้พูด

การฟังภาษาอังกฤษเป็นการใช้ภาษาในการสื่อสารกับบุคคลอื่น เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามความหมายและความต้องการ รวมถึงเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนได้สูงตามไปด้วย

ลักษณะของกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการฟังแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre-listening Activities) 2) กิจกรรมระหว่างการฟัง (While-listening Activities) และ 3) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening Activities)

กิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ 1) การพูดบรรยาย 2) การพูดหน้าชั้นเรียน 3) การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยคำถามจากภาพ 4) การแลกเปลี่ยนข้อมูลจากภาพที่กำหนดให้ 5) การสัมภาษณ์ และ 6) การแสดงบทบาทสมมติ โดยผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

การประเมินความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สามารถเลือกใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมโดยมีเกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการฟังและการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการทดสอบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยประเมินจากแบบวัดความสามารถทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบประเมินตามเกณฑ์ Scoring Rubrics

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนกนันท์ เกตุดี (2565, 249-250) ได้ทำการค้นคว้า เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูด มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยดำเนินการศึกษาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดยาง (มีมานะวิทยา) อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 21 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และพูดภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพกิจกรรม (E_1/E_2) เท่ากับ 75.46/77.05 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) นักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยความสำคัญที่ระดับ .05 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยความสำคัญที่ระดับ .05

โคกิต ตรีเสถียร (2564, 75-77) ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูด ภาษาเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการฟังและพูด ภาษาเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) ทดลองใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยดำเนินการศึกษา ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 2 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก 45 จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูด ภาษาเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและพูดภาษาเมียนมา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ ตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 77.67/78.52 ซึ่งประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาเมียนมา ระหว่างก่อน และหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 8.76 และคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 15.44 คะแนนตามลำดับ พบว่า ค่า t (T-test Dependent Samples) จากการคำนวณ มีค่า 23.76 สรุปว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การเปรียบเทียบ ความสามารถในการพูดภาษาเมียนมา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 8.92 และคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 13.64 คะแนนตามลำดับ พบว่า ค่า t (T-test Dependent Samples) มีค่า 13.17 และมีค่า Sig เท่ากับ 0.0000 สรุปว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังเรียน ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Ul-Hag et al. (2015, 95) ได้ศึกษาผลการใช้การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (ABL) พัฒนาความสามารถด้านการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนตามวิธีการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่าการทดสอบก่อนเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีผลการทดสอบเท่า ๆ กันแต่ผลการทดสอบหลังเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) สามารถพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเอง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน โรงเรียนบ้านป่าบาง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

2. เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือ 4 ชนิด ดังนี้

- 1) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน
- 4) แบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ถึง ตุลาคม 2567 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โดยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ วิเคราะห์หาค่า IOC จากนั้นพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพ นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ครู จำนวน 10 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาประเด็นปัญหา

2) ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางและวิธีในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านบรรยากาศในห้องเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ วิเคราะห์หาค่า IOC และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพ คัดเลือกข้อคำถามของแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมที่สุด จำนวน 10 ข้อ จากนั้นนำไปสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน จำนวน 24 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาประเด็นปัญหา

3) ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เอกสาร แนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่สอดคล้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน จำนวน 4 แผน โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นทบทวนประสบการณ์ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นสะท้อนความคิด 4) ขั้นประเมินผล 5) ขั้นประยุกต์ใช้ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความ

เหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ฉบับจริง และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4) ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิเคราะห์เนื้อหา วิธีการที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และดำเนินการสร้างแบบทดสอบ วิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ และสร้างเกณฑ์การประเมิน จากนั้นนำแบบทดสอบเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความความสอดคล้อง โดยใช้ดัชนีวัดความสอดคล้อง (IOC) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการนำไปใช้ ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำ แบบทดสอบฉบับจริง และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป โดยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) วิเคราะห์คุณภาพแบบสัมภาษณ์ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผลการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และผลจากการสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) วิเคราะห์คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) เปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละความก้าวหน้า

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 4) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรดังนี้

5) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตร KR-20 หาค่า r_{tt}

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศาภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจำนวน 10 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและแบบสอบถามความคิดเห็น มีรายละเอียดดังนี้

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนรู้ล่าช้า สาเหตุเกิดจากขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก และไม่มีโอกาสใช้ภาษาในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ที่เน้นทฤษฎีมากเกินไปทำให้ขาดการฝึกปฏิบัติ ทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนา คือ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน และจากการสอบถามความคิดเห็น มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1

การสอบถามความคิดเห็นประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดกิจกรรม	4.68	0.49	เหมาะสมมากที่สุด	1
ด้านบรรยากาศในห้องเรียน	4.67	0.48	เหมาะสมมากที่สุด	2
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.64	0.48	เหมาะสมมากที่สุด	3
โดยภาพรวม	4.66	0.48	เหมาะสมมากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาศาภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านป่าบง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรม จากการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.49) ด้านบรรยากาศในห้องเรียน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) เป็นลำดับที่ 2 และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) เป็นลำดับที่ 3 ผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งของประเด็นปัญหา เพื่อนำข้อมูลไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 แผน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ได้รับการประเมินความเหมาะสม (Likert Scale) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2

การประเมินค่าความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	ผลการประเมิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Countries	4.72	0.46	เหมาะสมมากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Places in New York	4.67	0.37	เหมาะสมมากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Animals in Australia	4.72	0.46	เหมาะสมมากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 Occupations	4.62	0.43	เหมาะสมมากที่สุด
โดยภาพรวม	4.68	0.43	

จากตารางที่ 2 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1-4 ในภาพรวมมีค่าความเหมาะสม (Likert Scale) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.43 โดยได้มีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นทบทวนประสบการณ์ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นสะท้อนความคิด 4) ขั้นประเมินผล และ 5) ขั้นประยุกต์ใช้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การแสดงบทบาทสมมติ 2) สถานการณ์จำลอง 3) เกมแองแมน 4) กะหล่ำปลีปริศนา 5) เกมบิงโก 6) เกมโยนเหรียญ 7) บอร์ดเกมกับลูกเต๋ายักษ์ และ 8) เกมโดมิโน สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3

การเปรียบเทียบความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	n	$\bar{x}$	S.D.
ก่อนเรียน	24	16.21	4.04
หลังเรียน	24	30.17	4.72
ค่าร้อยละความก้าวหน้า		13.96	0.68

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านป่าบาง ที่เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน จำนวน 24 คน ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 16.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.04 และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.72 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.96 และค่าร้อยละความก้าวหน้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 เมื่อเปรียบเทียบค่าร้อยละความก้าวหน้าของนักเรียนระหว่างหลังเรียนและค่าเฉลี่ยก่อนเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายได้ว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนรู้ล่าช้า สาเหตุเกิดจากขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก และไม่มีโอกาสใช้ภาษาในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ที่เน้นทฤษฎีมากเกินไป ทำให้ขาดการฝึกปฏิบัติ ทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนา คือ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน และจากการสอบถามความคิดเห็น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสอบถามความคิดเห็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งของประเด็นปัญหา เพื่อนำข้อมูลไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยการมีส่วนร่วมทางภาษาให้มากที่สุด คือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการฟังและการพูดอย่างเป็นธรรมชาติจนเกิดทักษะ จากนั้นจึงขยายออกไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในการศึกษาขั้นสูงขึ้น โดยเล็งเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ เนื่องจากความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ นับเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเรียนรู้และการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของสังคมแห่งความรู้และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้คนสามารถก้าวข้ามพรมแดน โดยการติดต่อสื่อสารผ่านภาษาสากล เข้าถึงและถ่ายโอนข้อมูลอย่างรวดเร็วจากทุกมุมโลก สอดคล้องกับ อรรถชนิดา หวานคง (2559, 303-314) จากหลักการดังกล่าว การจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและสามารถพัฒนาความสามารถทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning: ABL) ซึ่งสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการแสดงบทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และการเล่นเกม การสอนที่มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก เพื่อผู้เรียนสามารถเรียนอย่างมีความสุข สนุกสนาน พร้อมทั้งมี

การพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้ด้วยความมั่นใจและกล้าแสดงออกต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายได้ว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน มีค่าความเหมาะสม (Likert Scale) อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.68$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.43$ โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยที่ 1 Countries จำนวน 5 ชั่วโมง, หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Places in New York จำนวน 4 ชั่วโมง, หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Animals in Australia จำนวน 4 ชั่วโมง, และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 Occupations จำนวน 5 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ ภัทรสร นรเหรียญ (2562, 40) ได้แก่ 1) ขั้นทบทวนประสบการณ์ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นสะท้อนความคิด 4) ขั้นประเมินผล และ 5) ขั้นประยุกต์ใช้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การแสดงบทบาทสมมติ 2) สถานการณ์จำลอง 3) เกมแสมแมน 4) กะหล่ำปลีปริศนา 5) เกมบิงโก 6) เกมโยนเหรียญ 7) บอร์ดเกมกับลูกเต๋ายักษ์ และ 8) เกมโดมิโน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ และได้นำมาปรับปรุง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ โดยมีเป้าหมายการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้โดยการลงมือทำ อันเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ได้รับการพิสูจน์ว่าทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปิยะนุช แจ่มหม้อ (2563, 22)

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายได้ว่า การพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานการวิจัย โดยก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 16.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.04 และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.72 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.96 และค่าร้อยละความก้าวหน้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และมีผลตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ มีค่าเท่ากับ 0.96 ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.85 ค่าความยากง่าย (p) มีค่าเท่ากับ 0.33 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าเท่ากับ 0.49 ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยให้นักเรียนฟังเสียงจากครูและเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จำนวน 20 ข้อ และทดสอบวัดความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นรายบุคคล จำนวน 4 สถานการณ์ และมีการประเมินผลตามเกณฑ์ให้คะแนนแบบ Scoring Rubrics

สรุป

จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านป่าบง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน 5 ขั้นตอน ผ่านการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง และการเล่นเกม

ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สามารถช่วยให้เด็กเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนสามารถเข้าใจ ดีความ แปลความหมายในสิ่งที่ได้ยิน และแสดงออกโดยการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ยิน อีกทั้งมีความกล้าแสดงออกในการพูดโต้ตอบตามความคิดและความรู้สึกด้วยความมั่นใจ มีการเน้นระดับเสียงสูงต่ำของคำและประโยคเพื่อสื่อความหมาย ใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า และการเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบการสนทนา การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน จึงมีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 4-12 ปี สมองจะมีความยืดหยุ่นได้มากที่สุด มีความสามารถพิเศษเกี่ยวกับการพูด ชอบในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมแปลกใหม่ สนุกสนาน การไม่ชอบอยู่นิ่ง ชอบการเคลื่อนไหวร่างกาย สามารถส่งผลต่อแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งช่วยเสริมความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นพื้นฐานต่อความสามารถทางภาษาในด้านอื่น ๆ ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป รายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ควรมีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจมากขึ้น
- 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ควรคำนึงถึงเวลาในการจัดกิจกรรมเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ใช้เวลาจำนวนมาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรควบคุมเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) ครูผู้สอนควรมีผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะหากนักเรียนในห้องมีจำนวนมาก ผู้สอนอาจไม่สามารถควบคุมและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

- 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะการอ่านและการเขียน
- 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้บูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่น ๆ
- 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ควรเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน อาจเป็นเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน หรือเรื่องแปลกใหม่ที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

ชนกนันท์ เกตุดี. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. NU Intellectual Repository. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/5067>

- ปิยะนุช แจ่มหม้อ. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่
การสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยนเรศวร]. http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2020_06_09_15_33_47.pdf
- ภัทรสร นรเหรียญ. (2562). การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหา
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace JSPUI. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2712>
- ภูริ วงศ์วิเชียร. (2560). การพัฒนาทักษะและทัศนคติในการเรียนรู้ด้านการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม,
4(1), 49-60.
- ไศยภิต ศรีเสถียร. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับการเรียนรู้ตามสภาพจริง
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2021_06_21_12_02_34.pdf
- อรรชนิดา หวานคง. (2559). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. วารสารสถาบันวิจัย
ญาณสังวร, 7(2), 303-314. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935>
- Ul-Hag, Z., Khanb, A. & Tabassuma, R. (2015). Effect of ABL Method on Student' Performance
in Listening Skill at Grade VI. *Journal of Humanities & Social Sciences*, 23(3), 95-108.
https://www.researchgate.net/publication/317795437_Effect_of_ABL_Method_on_Students'_Performance_in_Listening_Skill_at_Grade-VI